

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obo/10/2015
Identifikačné číslo spisu:	4097899860
Dátum vydania rozhodnutia:	27.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Veselá Zemaníková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:4097899860.4

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemaníkovej a členiek senátu Mgr. Ľubomíry Kúdelovej a JUDr. Kataríny Pramukovej v právnej veci žalobcu: Bratislavská aukčná dražobná, s. r. o., so sídlom Mlynské Nivy 48, 821 09 Bratislava, IČO: 36 664 219, zastúpeného: JUDr. Miroslava Zaujecová, advokátka, so sídlom Planét 12, 821 02 Bratislava, na základe substitučného splnomocnenia JUDr. Ing. Ľubomíra Navračiča, PhD. (predtým v Credit Clearing Center, a. s., so sídlom Miletičova 21, 821 08 Bratislava, IČO: 35 839 651, zastúpenej advokátom JUDr. Ing. Ľubomírom Navračičom, PhD., so sídlom Miletičova 21, 821 08 Bratislava), proti žalovanému v 2. rade: X. S., nar. XX. U. XXXX, bytom S., zastúpeného advokátskou kanceláriou: BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., so sídlom Hviezdoslavovo námestie 25, 811 02 Bratislava, IČO: 36 833 533, v 3. rade: U. S., nar. XX. W. XXXX, bytom Z., zastúpeného: JUDr. František Kovács, advokát, so sídlom F. Engelsa 4, 934 01 Levice, o zaplatenie 537 572,29 eur s prísľusenstvom, na odvolanie žalovaného v 2. rade proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 16Cb/297/1997-476 zo dňa 13. októbra 2014, jednomyseľne, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 16Cb/297/1997-476 zo dňa 13. októbra 2014 p o t v r d z u j e .
- II. Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 16Cb/297/1997-476 zo dňa 13. 10. 2014 rozhodol tak, že žalovaných v 2. a 3. rade zaviazal zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 537 572,29 eur (16 194 902,80 Sk) spolu s 15,5 % úrokom z omeškania zo sumy 460 286,89 eur (13 866 603,08 Sk) od 27. 11. 1997 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 14,5 % zo sumy 30 920,56 eur (931 512,97 Sk) od 01. 12. 1999 do zaplatenia s tým, že v rozsahu plnenia jedného zo žalovaných zaniká v tomto rozsahu povinnosť plnenia druhého zo žalovaných.

O trovách konania rozhodol tak, že o nich rozhodne do 30 dní po právoplatnosti tohto rozsudku.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca (pôvodne Slovenská sporiteľňa, a. s. Bratislava) sa žalobou

zo dňa 04. 12. 1997 domáhal zaviazať žalovaných v 1. - 3. rade zaplatiť sumu 14 917 055 Sk (495 155,51 eur) spolu s príslušenstvom a trovami konania titulom plnenia z uzavretej zmluvy o úvere so žalovaným v 1. rade ako aj ručením žalovaných v 2. a 3. rade. Uviedol, že uznesením č. k. 16Cb/297/1997-80 zo dňa 30. 01. 2006 bola pripustená zmena účastníka na strane žalobcu na Credit Clearing Center, a. s. Bratislava vzhľadom na zmluvu o postúpení pohľadávok.

Citoval rozsudok zo dňa 19. 04. 2010 č. k. 16Cb/297/1997-375, ktorým bolo rozhodnuté tak, že žalovanému v 1. rade bola uložená povinnosť zaplatiť sumu 537 572,29 eur s príslušenstvom a voči žalovaným 2. a 3. rade bola žaloba zamietnutá. Konštatoval, že na základe odvolania žalobcu v časti, ktorou bola žaloba zamietnutá voči žalovaným v 2. a 3. rade bol rozsudok č. k. 16Cb/297/1997-375 uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Obo/14/2011-414, rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie. V tomto konaní vychádzal súd prvého stupňa z vysloveného právneho názoru odvolacieho súdu s poukazom na ustanovenie § 226 O. s. p.

Po vykonanom dokazovaní a zistenom skutkovom stave mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu SLSP, a. s. Bratislava, pobočka Nové Zámky a žalovaným v 1. rade došlo dňa 30. 10. 1996 k uzavretiu dvoch úverových zmlúv, pričom ÚZ I. mala byť splácaná podľa špecifikácie podľa čl. III. s poslednou splátkou október 2004. ÚZ II. na sumu 1 000 000 Sk mala byť splácaná podľa čl. III. tejto zmluvy s poslednou splátkou v mesiaci október 1997 so súčasným splnením ostatných zmluvne dohodnutých podmienok. Vychádzajúc z obsahu uzavretých zmlúv prvostupňový súd dospel k záveru, že boli uzavreté v zmysle ustanovenia § 497 a nasl. Obchodného zákonníka platne a že poskytnutie finančných prostriedkov, na ktoré sa žalobca zaviazal, spochybnené nebolo. V spojení s predloženými dokladmi žalobcom, prvostupňový súd sa stotožnil so špecifikáciou žaloby a žalobcom uplatnený nárok v celom rozsahu, čo do istiny ako aj príslušenstva považoval za dôvodný. Následne sa zaoberal ručiteľskými listinami žalovaného v 2. a 3. rade, ktorými ručiteľia prebrali ručenie za dlžníkov a záväzok spočívajúci v platení úveru úrokov a poplatkov do výšky vyúčtovanej sporiteľňou. Zároveň zistil, že podľa ručiteľských zmlúv žalovaného v 2. a 3. rade zo dňa 30. 10. 1996 bolo preukázané, že v čl. I. a II. boli špecifikované totožne ako vo vyššie uvedených ručiteľských listinách, že ručiteľia preberajú ručenie za úver podľa úverovej zmluvy č. 2142190-179/129 zo dňa 30. 10. 1996 na sumu 1 000 000 Sk. V tejto súvislosti prvostupňový súd poukázal na odôvodnenie a právny názor súdu odvolacieho v zrušujúcom uznesení č. k. 3Obo/43/2012-414 zo dňa 31. 05. 2012, podľa ktorého úverová zmluva podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka je konsenzuálnym kontraktom a jej vznik nezávisí na tom, či dlžník použil úver v dohodnutej výške a či ho skutočne vyčerpá. Prvostupňový súd mal za jednoznačné, že označený záväzok dlžníka Y. Z. bol v úverovej zmluve uvedený a nemôžu byť pochybnosti ručiteľov, že bolo ich úmyslom prevziať jeho záväzok bez ohľadu na to, či už boli úverové zmluvy uzavreté alebo sa mali uzavrieť. Popis úverových zmlúv v ručiteľských listinách sa podľa prvostupňového súdu zhoduje s obsahom a označením úverových zmlúv. K splneniu podmienky uvedenej v ustanovení § 306 ods. 1 Obchodného zákonníka, odvolací súd uviedol, že bola splnená s poukazom na ustanovenie § 154 ods. 1 O. s. p. v čase vyhlásenia rozhodnutia. Odvolací súd vyslovil názor, že nie je pravdou, že zmluvy boli uzavreté s odkladacou podmienkou, nakoľko táto nebola stanovená ani čl. V/2 zmlúv. Odvolací súd ručenie žalovaných v 2. a 3. rade považoval za jednoznačne platné a preto žalobe voči nim vyhovel. O trovách konania rozhodol podľa § 151 ods. 3 O. s. p.

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalovaný v 2. rade podaním doručeným súdu dňa 03. 11. 2014 a navrhol napadnutý rozsudok v celom rozsahu zmeniť a žalobu zamietnuť.

Názor odvolacieho súdu, že bola splnená podmienka vyzvať dlžníka na splnenie záväzku tým, že bola táto v priebehu konania, žalovaný v 2. rade považuje za zvýhodnený výklad v prospech žalobcu a podľa neho ide o názor právne neudržateľný. Podľa žalovaného v 2. rade nebolo umožnené žalovanému v 1. rade splniť záväzok v primeranej dobe a právny úkon, podanie žaloby, nemôže nahradiť výzvu na dobrovoľné splnenie záväzku v primeranej dobe. Podľa žalovaného v 2. rade taktiež nie je možné považovať za platné ručenie na základe ručiteľských listín podpísaných skôr ako boli podpísané úverové zmluvy, nakoľko ide o záväzok akcesorický, ku ktorému predchádza existencia hlavného záväzku. Pre

posúdenie platnosti ručiteľského záväzku, v ktorom ručiteľ ručí za budúci záväzok je potrebné preukázať, či bol takýto spôsob ručenia výslovne dohodnutý v ručiteľskej listine. Skutočnou vôľou ručiteľa nebolo zabezpečiť záväzky, ktoré v čase podpisu ručiteľských listín neexistovali, z čoho je zrejmé, že ručiteľ prejavil vôľu ručiť za záväzok už z úverovej zmluvy existujúcej. Na základe uvedeného žalovaný v 2. rade má za to, že ručiteľské listiny sú absolútne neplatné a jedná sa výslovne o výhodnú interpretáciu pre jedného z účastníkov konania.

Z hľadiska procesnoprávneho podľa žalovaného v 2. rade ide o rozhodnutie nedostatočne odôvodnené, ktoré neobsahuje náležitosti dané ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p., čím bolo žalovanému v 2. rade odobraté právo na riadny a spravodlivý súdny proces pred súdom, na základe čoho navrhol v celom rozsahu žalobu zamietnuť a priznať mu trovy odvolacieho konania.

K odvolaniu žalovaného zaujal stanovisko žalobca podaním doručeným súdu 09. 02. 2015 (list v spise 503) a navrhol prvostupňovému súdu rozhodnutiu vyhovieť.

K námietke odvolateľa, že žalobca nevyzval dlžníka, uviedol, že sa stotožňuje s vysloveným právnym názorom, že písomnou výzvou na plnenie sa považuje žaloba po podaní, ktorej mohol žalobca kedykoľvek jeho záväzok splniť.

K tvrdeniu žalovaného v 2. rade ohľadne neplatnosti ručiteľských zmlúv sa žalobca plne stotožnil s vysloveným právnym záverom konajúceho súdu ako aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vysloveného v zrušujúcom uznesení, z ktorého aj v novom konaní prvostupňový súd vychádzal.

K procesnoprávnej námietke, ohľadne nedostatočného odôvodnenia, žalobca konštatoval, že prvostupňový súd v novom konaní v súlade so zrušujúcim uznesením doplnil dokazovanie a rozhodol v jeho intenciách na základe čoho je napadnuté rozhodnutie vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa ustanovenia § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného v 2. rade nevyhovelo.

Základnou otázkou pre posúdenie dôvodnosti odvolania je, či prvostupňový súd v novom konaní rozhodol v súlade so zákonom, keď žalovaného v 2. a 3. rade zaviazal spoločne a nerozdielne na zaplatenie sumy uvedenej vo výroku rozhodnutia titulom ručiteľských záväzkov.

Z predložených dokladov nie je sporné, tak ako konštatoval odvolací súd v zrušujúcom uznesení sp. zn. 3Obo/14/2011, sp. zn. 3Obo/43/2012 zo dňa 31. 05. 2012, že úverové zmluvy, na základe ktorých boli žalobcom peňažné prostriedky poskytnuté, boli platne uzavreté. Z obsahu odôvodnenia zrušujúceho uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obo/14/2011, sp. zn. 3Obo/43/2012 zo dňa 31. 05. 2012 je zrejmé, že odvolací súd sa v tomto odôvodnení zaoberal práve námietkami uvedenými v odvolaní žalovaného v 2. rade a jednoznačne konštatoval, že písomná výzva veriteľa dlžníkovi na plnenie sa v súlade s prijatou judikatúrou považuje aj žaloba podaná voči dlžníkovi a že žalobca tým, že žalobu podal dňom 05. 01. 1998 bola podmienka stanovená § 306 ods. 1 Obchodného zákonníka spolu s § 154 ods. 1 O. s. p. je nepochybne nespĺnená. Faktom je, že ide o námietku uvedenú v odvolaní iba za účelovú, nakoľko aj zo samotného odvolania je zrejmé, že žalovaný v 2. rade zdieľa presvedčenie, že za ručiteľský záväzok nenesie zodpovednosť, keďže nejde o ručiteľský záväzok pre poskytnutý úver žalovanému v 1. rade, platný.

Odôvodnenie odvolacieho súdu sa zaoberá taktiež s námietkou žalovaného ohľadne podľa neho absolútnej neplatnosti ručiteľských listín, z ktorého je jednoznačné, že ide o platné ručiteľské listiny ako aj, že prevzatie ručenia spravidla predchádza uzavretiu úverových zmlúv. Tvrdenie žalovaného v 2. rade, že vzhľadom k tomu, že ručenie je akcesorickým záväzkom, ktorému predchádza hlavný záväzok - úverová zmluva, a preto akcesorický záväzok nemohol vzniknúť ako zmluva o úvere nie je podložený žiadnym právnym predpisom a ide o tvrdenie, s ktorým sa Najvyšší súd Slovenskej republiky v

zrušujúcom uznesení zo dňa 31. 05. 2012 ako odvolací súd vysporiadal, na základe ktorého právneho záveru prvostupňový súd v novom konaní rozhodol v súlade so zákonom.

Námietku uvedenú v odvolaní žalovaného v 2. rade týkajúcu sa nesprávnosti procesnoprávneho charakteru ohľadne nedostatku riadneho odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, Najvyšší súd Slovenskej republiky kvalifikuje ako účelovú, právne nedôvodnú, keďže ide o dostatočné, jasne zrozumiteľné zdôvodnenie rozhodnutia, ktoré vychádza v súlade s ustanovením § 226 O. s. p. z odôvodnenie odvolacieho súdu, ktorým právnym názorom bol v ďalšom konaní, prvostupňový súd viazaný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle uvedených dôvodov napadnuté rozhodnutie z jeho správnych dôvodov podľa § 219 O. s. p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s ustanovením § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p., § 151 ods. 1 O. s. p. tak, že úspešnému žalobcovi trovy odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si žiadne trovy v odvolacom konaní nevyčísľil.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.